

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoCsp/10/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719200457
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8719200457.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Mariany Muránskej v spore žalobcu Y. P. T., D., so sídlom X. XX, XXX XX O., S.: XX XXX XXX, proti žalovanej X. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXXX/XX, XXX XX A. H., o zaplatenie 287,75 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č.k. 16Csp/8/2019-130 zo dňa 29. októbra 2019, takto jednohlasne

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku III..

II. Mení rozsudok vo výroku IV. tak, že žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

III. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „I. Konanie o zaplatenie 287,75 eur zastavuje.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,05 % p. a. zo sumy 287,75 eur od 24.1.2019 do 20.5.2019.

III. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

IV. Žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 88,6 % účelne vynaložených trov konania, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 708 ods. 1, 2, § 710, § 711 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 48 ods. 2, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 4, 5, § 54 ods. 2, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 2, § 5, § 18 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 145 ods. 2, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že právny predchodca žalobcu T. T., a.s. a žalovaná uzavreli dňa XX.XX.XXXX I. zmluvu o bežnom účte, na základe ktorej právny predchodca žalobcu zriadil a viedol pre žalovanú bežný účet s programom služieb R.G Žalovaná nevyužila možnosť poskytnutia úverového rámca k

predmetnému účtu formou povoleného prečerpania. Žalovaná porušila povinnosť, a to dodržiavať stanovenú výšku minimálneho kreditného zostatku na bežnom účte po celú dobu trvania zmluvného vzťahu, čím sa dostala na účte do nepovoleného prečerpania, pričom svoj dlh nevyrovnala. Žalobca zatvoril účet žalovanej s debetným zostatkom 287,75 Eur, o čom žalovanú informoval posledným výpisom z účtu. Istina dlhu 287,75 Eur predstavuje rozdiel medzi všetkými debetnými a všetkými kreditnými obrátmi vykonanými na účte žalovanej, ktoré vyplývajú z predloženej platobnej histórie vo forme výpisov z účtu žalovanej.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že mal preukázané, že žaloba je čiastočne dôvodná. Žalobca preukázal uzatvorenie zmluvy na základe ktorej bol žalovanej otvorený a vedený bežný účet, a k tomuto účtu boli poskytované platobné a bankové služby v dohodnutom rozsahu. Aj keď zmluva bola uzatvorená s odkazom na ustanovenia Obchodného zákonníka, je potrebné ju považovať zároveň za zmluvu spotrebiteľskú. Žalovaná sa dostala na účte do nepovoleného prečerpania, tento dlh nevyrovnala, preto banka zatvorila účet s debetným zostatkom vo výške 287,75 Eur. O tejto skutočnosti bola žalovaná informovaná posledným výpisom z účtu a až dňa 21.05.2019 uskutočnila úhradu žalovanej istiny 287,75 Eur. Žalobca z uvedeného dôvodu vzal žalobu čiastočne späť, preto súd konanie o zaplatenie tejto sumy zastavil. V časti uplatneného úroku vo výške 17,9% ročne žalobu zamietol. Uviedol, že dohoda zmluvných strán o úroku nie je súčasťou zmluvy, ale len VOP, vývesky a zároveň sadzobníka poplatkov s ktorými žalovaná nevyslovila súhlas. Táto dohoda o úroku nebola individuálne dojednaná a ide preto o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Vzhľadom na spotrebiteľský vzťah medzi zmluvnými stranami nie je možné ustanovenie § 710 Obchodného zákonníka aplikovať na nepovolené prečerpanie účtu ustanovenia o úvere. Súd nespochybnil, že okrem istiny má veriteľ právo od dlžníka požadovať aj dohodnuté úroky z úveru, avšak je potrebné prihliadnuť na moment do ktorého je možné úroky priznať. V tomto smere poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/190/2014 s tým, že aj keď uvedené rozhodnutie súvisí so zmluvou o úvere a nie so zmluvou o bežnom účte je aplikovateľné aj na tento prípad. Pokiaľ dôjde k zosplatneniu, v danom prípade k uzatvoreniu účtu s debetným zostatkom, vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorázovo vrátiť sumu debetného zostatku a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S takýmto stavom sa spájajú výhradne sankcie v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže je spotrebiteľ v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa vrátane platenia úrokov napriek ich zrušeniu popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa dohodnutej zmluvy medzi sporovými stranami sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa úpravy v Občianskom zákonníku. Žalobcovi by tak po odstúpení od zmluvy prislúchal úrok z omeškania ako zákonná sankcia za nezaplatenie peňažnej pohľadávky. Uviedol, že podľa jeho názoru od momentu, kedy žalovaná neuhradila po zatvorení účtu debetný zostatok by mal žalobca nárok na úrok z omeškania popri istine. Keďže žalovaná bola s plnením peňažného dlhu v omeškaní, žalobca ako veriteľ má voči nej nárok na zákonné úroky z omeškania vo výške 5,05% ročne z dlžnej sumy úveru od 24.01.2019 do 20.05.2019, na zaplatenie ktorých zaviazal žalovanú. Na margo veci uviedol, že žalobca žiadal priznať úrok z omeškania do 21.05.2019, avšak pokiaľ v tento deň došlo k úhrade istiny 287,75 Eur, tento deň už nie je dňom omeškania, a preto bol úrok z omeškania priznaný do 20.05.2019.

5. O trovách konania rozhodol tak, že každá zo strán sporu bola sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Žaloba bola v časti o zaplatenie úroku 17,9 % zamietnutá v dôsledku čoho nebolo možné priznať žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Výšku úroku 17,9% p.a. zo sumy 287,75 Eur od 24.01.2019 do 20.05.2019 vypočítal tak ako požadoval žalobca, pričom výška tohto úroku predstavovala sumu 16,51 Eur, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 5,74%, teda v tejto časti mala úspech žalovaná a neúspech žalobca. V danom prípade mal v prevažnej miere úspech v spore žalobca, a to v percentuálnom vyjadrení 94,26% a úspech žalovanej predstavoval len 5,74%. V percentuálnom vyjadrení tak bude mať žalobca nárok na náhradu trov konania v rozsahu 88,60%.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to proti výrokom III. a IV.. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Uviedol, že úrok si uplatnil z titulu prekročenia, ktorý upravuje zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Samotné prekročenie bolo upravené v bode 4.3 Zmluvy a úrok pre prípad prekročenia bol upravený priamo v bode 4.2 zmluvy. Poukázal na to, že s oprávnením banky požadovať úroky za prečerpanie účtu počíta Obchodný zákonník, tak aj zákon o spotrebiteľských úveroch v ust. §

18 ods. 1. V tomto smere poukázal aj na početné rozhodnutia súdov v obdobných veciach. Rovnako sa vyjadril aj k argumentom súdu prvej inštancie v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/190/2014 tak, že s týmito sa nestotožnil z dôvodu, že tvrdenie, že úroky a úroky z omeškania sa vzájomne vylučujú nemá oporu v právnych predpisoch a dohodnutý úrok patrí veriteľovi do vrátenia požičaných peňažných prostriedkov, nie do splatnosti úveru. Rovnako poukázal na znenie § 497 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka z ktorých vyplýva, že povinnosť platenia úrokov sa spája s obdobím skutočnej držby požičaných peňazí. Zároveň poukázal aj na to, že samotné zosplatnenie úveru ešte neznamená, že veriteľ má požičané peňažné prostriedky k dispozícii, pretože ak by tomu tak bolo, nebol by nútený uplatňovať si nárok súdnou cestou a nevznikol by mu ani nárok na úrok z omeškania. Mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil jeho nárok ako zmluvný úrok po zosplatnení úveru vzhľadom na to, že ide o zákonný úrok z titulu prekročenia. K odstúpeniu od zmluvy uviedol, že tvrdenie súdu prvej inštancie, že odstúpením od zmluvy v prípade nepovoleného prečerpania nemá veriteľ nárok na žiadne plnenia od spotrebiteľa nemá oporu v zákone, rovnako oporu v zákone nemajú ani tvrdenia, že dojednanie vo VOP o zániku zmluvy ku dňu odstúpenia je neplatné z dôvodu, že odporuje zákonu alebo dobrým mravom. Uviedol, že Občiansky zákonník dohodu o účinkoch odstúpenia od zmluvy umožňuje, preto takáto dohoda nemôže odporovať zákonu alebo dobrým mravom. V tejto súvislosti poukázal aj na znenie § 6 ods. 1 zákona č. 266/2005 Z. z., z ktorého vyplýva, že aj v prípade zániku zmluvy na základe odstúpenia od zmluvy jednou zo zmluvných strán, má banka nárok na odplatu za poskytnuté služby. Zmluva o bežnom účte je zmluvným typom upraveným v Obchodnom zákonníku, v zmysle ktorého účinky odstúpenia od zmluvy nastávajú ex nunc. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutia Krajského súdu Prešov v obdobných veciach. K výroku o trovách konania uviedol, že súd nemal pri posudzovaní prihliadať na úspech v časti príslušenstva, pretože tieto netvoria osobitný predmet konania a nejde ani o spojenie samostatných vecí, preto mal dospieť k záveru, že žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 100%. Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal za to, že jeho odvolanie je dôvodné, preto navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v celom rozsahu a zároveň, aby mu priznal aj náhradu trov konania a náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

7. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, len do výroku o trovách konania.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

11. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci

sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka nebola preukázaná.

12. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Táto odvolacia námietka bola naplnená vo vzťahu k výroku o trovách konania.

13. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Rámcová zmluva o bežnom účte je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

14. Je teda nepochybné, že predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, pričom aj zmluvu uzavretú podľa Obchodného zákonníka možno považovať za spotrebiteľskú. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie správne na posúdenie právneho vzťahu aplikoval ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. Je pritom zrejmé, že obsah zmluvy si žalovaná ako spotrebiteľ osobitne nevyjedнала a nemala ani možnosť podstatným spôsobom ovplyvniť jej obsah.

15. Odvolací súd nijako nepopiera aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka na predmetný prípad, avšak v danom prípade ide o záväzkovo-právny vzťah založený spotrebiteľskou zmluvou, ktorý je regulovaný osobitnou právnou úpravou obsiahnutou v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, teda o typický občianskoprávny vzťah a niet dôvodu nechrániť dobromyseľnosť žalovanej ako spotrebiteľa vychádzajúcu z dôvery v objektívne občianske právo.

16. Legálnu definíciu pojmu prekročenie neobsahuje žiadny právny predpis, avšak zo Všeobecných obchodných podmienok právneho predchodcu žalobcu vyplýva, že uvedeným pojmom mienil označiť ako automaticky vykonané prečerpanie nad rámec aktuálneho alebo disponibilného zostatku bežného účtu, t.j. nepovolený debet/nepovolené prečerpanie. Právny predchodca žalobcu v zmysle podmienok uvedených v zmluve a dodatkoch k nej úročil prekročenie tzv. bežným úrokom vo výške 17,9% p.a., ktorý však súd prvej inštancie nepovažoval za individuálne dohodnutú zmluvnú podmienku, preto ju vyhodnotil ako neplatnú, čo bol jeden z dôvodov jej nepriznania žalobcovi. Žalobca v tomto smere poukázal jednak na bod 4.2 a 4.3 zmluvy, ako aj na § 18 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“) k čomu odvolací súd uvádza, že účelom náležitostí upravených v § 18 ZoSÚ je pravdivo a úplne informovať spotrebiteľa, teda chrániť ho. Zákon pritom predpokladá postup veriteľa s odbornou starostlivosťou, keďže je to práve veriteľ, ktorý je v úverovom vzťahu práva znalým profesionálom pripravujúcim text zmluvy. Je nezlučiteľné so zmyslom a účelom danej zákonnej úpravy len formálne plnenie tejto povinnosti veriteľom, kedy sa spotrebiteľ aj pokiaľ ide o základné a najdôležitejšie informácie pre neho komplikovane odkazuje na rozsiahle, husto písané všeobecné podmienky, sadzobníky zverejnené na webe veriteľa a pod.. Účelom zvýšenej ochrany spotrebiteľa v spotrebiteľských vzťahoch, premietnutej okrem iného aj do precizovanej úpravy náležitostí zmluvy o

spotrebiteľskom úvere ZoSÚ, je práve vyvažovanie nerovnováhy spočívajúcej v prevahe dodávateľa ako profesionála pri poskytovaní úverových služieb. Potom je zjavné, že takéto, len formálne uvádzanie náležitostí zmluvy a plnenie informačnej povinnosti veriteľa túto nerovnováhu nevyvažuje, ale naopak, podstatne prehĺbuje na úkor spotrebiteľa a je tak v príkrom rozpore s účelom spotrebiteľskej ochrany. Je zrejmé, že výška úrokovej sadzby, či výška poplatkov v dvojstrannom vzťahu nemôže byť výsledkom len jednostranného rozhodnutia veriteľa, ale musí ísť o výsledok dohody s dlžníkom, keď aj Obchodný zákonník v § 502 výslovne stanovuje, že od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Žalobca pritom nepreukázal dojednanie s dlžníkom o tom, že prekročenie sa bude úročiť práve žalobcom tvrdenou úrokovou sadzbou a že za služby špecifikované vo výpisoch sa budú platiť práve tam uvedené poplatky. Žalobcom nebola preukázaná platná dohoda o výške úroku a poplatkov z ktorej žalobca vychádzal pri vyčíslení žalovaného nároku, pričom jednostranné oboznámenie dlžníka s úrokovou sadzbou a poplatkami veriteľa prostredníctvom vývesky, či veriteľom jednostranne stanoveného „sadzobníka“ nie je možné považovať za dohodu o úroku a poplatkoch.

17. Postup stanovujúci oznámenie poplatkov, podmienok zmluvy či ich zmien výlučne sprístupnením na výveske v obchodnom mieste banky, resp. na webovej stránke banky negarantuje skutočnú a reálnu možnosť spotrebiteľa oboznámiť sa s danými podmienkami, nakoľko nestanovuje, že musí byť spotrebiteľovi zmena riadne a skutočne oznámená, a to s dostatočným predstihom. Spotrebiteľ tak reálne bez toho, aby pravidelne navštevoval banku alebo mal sústavný prístup k internetu nedostáva možnosť posúdiť obsah zmeny, súladnosť so zmluvou, jej dopad na daný zmluvný vzťah a význam pre jeho práva a povinnosti ako aj ekonomické následky v budúcnosti. Nemá ani možnosť na zmenu zareagovať ešte pred tým, ako začne byť viazaný zmenenými zmluvnými podmienkami. Ak by mu daná zmena bola oznamovaná napr. prostredníctvom doručovanej zásielky s možnosťou v prípade nesúhlasu ukončiť zmluvný vzťah a podobne, o garanciách vo vzťahu k možnosti spotrebiteľa zaujať postoj k takejto zmene by nebolo pochyb. Žalobca síce poukázal na bod 4.2 a 4.3. uzatvorenej zmluvy, avšak ani z uvedených údajov nie je možné zistiť výšku úroku, ktorou sa bude úročiť prekročenie (úrok je označený ako variabilný), pričom uvedené ustanovenia odkazujú na všeobecné obchodné podmienky, ktoré bližšie vysvetľujú na základe čoho možno dospieť k výške úroku prekročenia.

18. Odvolací súd ešte poznamenáva, že Všeobecné obchodné podmienky predstavujú rozsiahly text, ktorý je pre bežného spotrebiteľa na porozumenie náročný. Ide o text pripravený dodávateľom, a to bez možnosti zmeniť jeho obsah. Z uvedeného dôvodu existuje nezanedbateľné riziko, že spotrebiteľ si nebude v čase uzatvorenia zmluvy vedomý svojich zmluvných povinností a zaviazne sa tak k splneniu povinností pri znalosti ktorej by k uzavretiu zmluvy nepristúpil. Ďalej nemožno opomenúť ani tú skutočnosť, že Všeobecné obchodné podmienky spotrebiteľ nepodpisuje, nemožno tak preto dospieť k záveru o prejavení súhlasu žalovanej s ich obsahom. Odvolací súd preto dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, a to, že dohoda o úroku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a preto je neplatná. Z uvedených dôvodov preto nemožno odvolacie námietky žalobcu v tomto smere vyhodnotiť ako dôvodné.

19. Vo vzťahu k odstúpeniu od zmluvy odvolací súd uvádza, že aj v tomto smere je potrebné súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, a to, že po odstúpení od zmluvy žalobcom z titulu zatvorenia účtu má žalobca nárok už len na úroky z omeškania z dlžnej sumy a neprislúcha mu právo aj na tzv. bežné úroky až do vrátenia dlžnej sumy. Vo vzťahu k námietkam žalobcu odvolací súd opätovne poukazuje na to, že síce medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzatvorená zmluva v zmysle príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, v predmetnom prípade však ide o spotrebiteľský vzťah, na ktorý je potrebné aplikovať prednostne ustanovenia o ochrane spotrebiteľa, pričom niet takého zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť bližšie neurčenú dobu úroky popri úrokoch z omeškania a takým ustanovením nie je ani ustanovenie § 503 Obchodného zákonníka, rovnako pre porovnanie ani Občiansky zákonník v ustanoveniach o pôžičke takéto pravidlo neuvádza. Žalobca sa domáha nárokov na odplatné úroky, ktoré by mu však patrili len v prípade, ak by nedošlo z jeho strany k odstúpeniu od zmluvy, teda vzťah medzi ním a žalovanou by trval aj naďalej, avšak keďže tento stav už netrvá možno konštatovať, že žalobca nemá právny dôvod na požadovanie zaplatenia tzv. bežného úroku zo strany žalovanej aj za čas po zániku zmluvného vzťahu. Ak teda nastal stav, kedy došlo k zániku zmluvného vzťahu medzi sporovými stranami, niet dôvodu ani na to, aby žalobca ako veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu existencie zmluvného vzťahu, a teda za

existencie vzájomných práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy. Rovnako ako súd prvej inštancie, aj odvolací súd je toho názoru, že vo svojej podstate ide v tejto veci o obdobný prípad, ako pri nárokoch veriteľov na úroky a úroky z omeškania pri zániku úverových vzťahov.

20. Vo vzťahu k vyššie uvedenému odvolací súd vo vzťahu k nárokovaniu si úrokov po zosplatnení veriteľmi poukazuje aj na Písomné pripomienky Európskej komisie zo dňa 24.11.2020 vo veci C-192/20, kde Európska komisia uviedla, že: „27. [...] Komisia sa domnieva, že príslušná zmluvná podmienka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá dáva banke právo požadovať okrem úrokov z omeškania aj bežné úroky po vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, sa už z tohto hľadiska javí ako neplatná len z toho dôvodu, že sa odchyľuje od uvedených kogentných ustanovení slovenského práva, čo príslúcha posúdiť vnútroštátnemu súdu. Vnútroštátny súd uvádza v bode 7., že takýto názor bol odobrený tak Najvyšším súdom Slovenskej republiky, ako aj Ústavným súdom Slovenskej republiky a v inom súdnom konaní už právoplatne rozhodol o nekalosti rovnakej zmluvnej klauzuly. 28. V tomto zmysle je predmetná (nie individuálne dohodnutá) zmluvná podmienka pravdepodobne nekalá podľa článku 3 ods. 1 smernice, keďže sa zdá, že sa výrazne odchyľuje od príslušných kogentných pravidiel, čo spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vyplývajúcich zo zmluvy na úkor spotrebiteľa, čo však tiež musí posúdiť vnútroštátny súd. 30. Značná nerovnováha môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa spotrebiteľ ako strana predmetnej zmluvy nachádza na základe platných vnútroštátnych predpisov, formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne predpisy nestanovujú, na spotrebiteľa. 31. Predmetná zmluvná podmienka vo veci samej ukladá spotrebiteľovi povinnosť zaplatiť zmluvné úroky za obdobie nasledujúce po tom, ako bol úver vyhlásený bankou za okamžite splatný, popri úrokoch z omeškania upravených vnútroštátnymi právnymi predpismi. Banka tak ukladá spotrebiteľovi dodatočnú povinnosť, ktorá nie je ustanovená vo vnútroštátnych predpisoch. Zdá sa, že takáto kumulácia úrokov výrazne zhoršuje postavenie spotrebiteľa v porovnaní so zákonnými ustanoveniami, pretože po jednostrannom vyhlásení úveru okamžite splatným by si veriteľ zachoval všetky svoje práva vyplývajúce zo zmluvy popri úrokoch z omeškania a iných sankciách, ako aj náhradu škody, ak je možné takúto škodu preukázať.“ S poukazom aj na uvedené závery Písomných pripomienok Európskej komisie má odvolací súd za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k nepriznaniu úroku po odstúpení od zmluvy žalobcom bolo správne, a tieto mu neprináležia.

21. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. ako vecne správny potvrdil.

22. Vo vzťahu k odvolaním napadnutému výroku o trovách prvoinštančného konania odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Odvolací súd v prvom rade poukazuje na to, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania a zisťovaní úspechu sporových strán nevzal vôbec do úvahy I. výrok rozhodnutia, ktorým došlo k čiastočnému zastaveniu konania v časti istiny, preto už len z tohto pohľadu nemožno rozhodnutie o trovách konania považovať za vecne správne.

23. V prípade, ak dôjde k zastaveniu konania v dôsledku úplného alebo čiastočného späťvzatia žaloby, je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda tak na strane žalobcu, ako a na strane žalovanej. Pokiaľ žalobca žalobu musel zobrať späť pre správanie žalovanej, spočívajúce napríklad v úhrade žalovanej sumy po začatí konania, potom je potrebné konštatovať, že žalovaná procesne zavinila zastavenie konania. Ak by žalobca žalobu zobral späť bez udania dôvodu alebo bez toho, aby išlo o reakciu na správanie žalovanej, a teda nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanej, znáša trovy žalovanej žalobca. Ako vyplýva z obsahu napadnutého rozsudku (bod 7. odôvodnenia) dôvodom čiastočného späťvzatia žaloby zo strany žalobcu bola tá skutočnosť, že žalovaná v priebehu prvoinštančného konania uhradila žalovanú istinu 287,75 Eur. Z uvedeného tak vyplýva, že späťvzatie žaloby v uvedenej časti bolo reakciou žalobcu na správanie žalovanej, preto možno konštatovať plný úspech žalobcu v zastavenej časti. Vzhľadom na to, že späťvzatie žaloby, a teda aj zastavenie konania sa týkalo sumy tvoriacej základ celého konania, t.j. istiny žalovanej sumy, potom možno súhlasiť s námietkou žalobcu, že pri zisťovaní úspechu je potrebné vychádzať výlučne z úspechu strany sporu k uplatňovanej istine, nakoľko príslušenstvo istiny netvorí osobitný predmet konania. Odvolací súd navyše zdôrazňuje, že aj pri platení súdneho poplatku za podanú žalobu sa v zmysle zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch sa vychádza len z ceny predmetu sporu, resp. hodnoty predmetu sporu a cena príslušenstva sa zahrnie do základu poplatku len vtedy, aj toto je samostatným predmetom poplatkového úkonu. Aj z uvedeného

dôvodu možno podľa názoru odvolacieho súdu dospieť k záveru, že matematické operácie súdu prvej inštancie, ktorými vyčísl'oval žalobcom uplatnenú výšku úroku z istiny a následný výpočet čistého úspechu žalobcu bol nadbytočným, pretože stačilo zistiť úspech, či neúspech sporových strán vo vzťahu k žalobcom uplatnenej istine.

24. S poukazom na vyššie uvedené preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV. postupom podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, že žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania vo výške 100%.

25. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, 2 C.s.p. tak, že žiadna zo strán nemá náhradu trov konania právo, z dôvodu, že úspech žalobcu a žalovanej bol v odvolacom konaní rovnaký. Žalovaná bola úspešná čo do výroku III. rozsudku a žalobca bol úspešný čo do výroku IV. rozsudku, teda vzájomné čiastočné úspechy sporových strán sa do rovnakej výšky anulovali.

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).